

Стан соціально-економічного розвитку Полтавської області.

1. Динаміка соціально-економічного розвитку регіону.

Промисловість. За підсумками січня-вересня 2017 року провідні галузі промисловості регіону спрацювали з позитивною динамікою. Завдяки розширенню внутрішньої кон'юнктури та освоєнню нових зовнішніх ринків зростання в машинобудуванні склало 42,0%, а в супутній металургійній галузі – 20,5%.

Також збільшились обсяги виробництва в галузі з виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – на 1,7% та на підприємствах з постачання електроенергії, газу, пару та кондиційованого повітря – на 1,1%.

Серед найважливіших видів промислової продукції збільшено виробництво: в харчовій промисловості - олії соняшникової (на 19,9%), шоколадних (на 20,8%) та кондитерських (на 0,3%) виробів; в машинобудуванні - вантажопідіймачів (на 68,7%), вентиляторів (на 5,2%); в металургії - сталі (у 2,6 рази).

Проте дещо зменшились обсяги виробництва в харчовій (на 13,3%), легкій (на 14,0%), деревообробній та поліграфічній (на 14,7%) галузях.

В цілому, підсумковий індекс промислової продукції склав 98,7%. При цьому темпи скорочення обсягів промислового виробництва по області дещо уповільнились завдяки зростанню виробництва у вересні 2017 року порівняно з попереднім місяцем на 2,6%.

Підприємництво. У 2016 році (за останніми статистичними даними) в області налічувалось 8,4 тис. малих підприємств.

В сільському, лісовому та рибному господарстві задіяно 25,8% всіх зареєстрованих суб'єктів малого та середнього бізнесу; в оптовій та роздрібній торгівлі – 24,2%; в промисловому комплексі – 8,3%.

Сільське господарство. Внаслідок складних кліматичних умов та збереження тенденції до зниження поголів'я тварин за січень – вересень 2017 року загальне виробництво продукції сільського господарства порівняно з відповідним періодом 2016 року зменшилось на 11,8%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – на 14,1%, у господарствах населення - на 8,9%. За обсягом виробництва валової продукції та в розрахунку на одну особу Полтавська область займає 6 місце серед регіонів України.

У сільськогосподарських підприємствах області вироблено: молока – 325,3 тис.т (98,8% до відповідного періоду минулого року), м'яса – 50,3 тис.т (91,1%), яєць – 394,3 млн. шт. (107,0%).

Станом на 1 жовтня 2017 року в усіх категоріях господарств утримується 271,7 тис. голів великої рогатої худоби (97,7% до відповідного періоду минулого року), в тому числі корів – 126,3 тис. голів (97,5%), свиней – 343,3 тис. голів (79,1%), птиці – 6,6 млн. голів (101,9%).

Серед регіонів України по поголів'ю ВРХ, корів та по виробництву молока в сільськогосподарських підприємствах область займає **перше місце**.

Завдяки цілеспрямованій селекційно-племінній роботі Полтавщина посідає **перші місця** серед регіонів України з молочної продуктивності корів.

Надій молока від однієї корови становить 5078 кг (по Україні – 4627 кг), приріст складає 5,6%.

Індекс обсягу сільськогосподарського виробництва за січень-вересень 2017 року склав 88,2%, в тому числі рослинництва – 85,2%, тваринництва – 96,7%. При цьому, в сільськогосподарських підприємствах обсяги виробництва зменшились на 14,1%, в господарствах населення - на 8,9%.

Така ситуація пов'язана зі значним скороченням обсягів виробництва в рослинницькій галузі внаслідок несприятливих погодних умов, які вплинули на 5 регіонів України.

В області продовжується комплекс польових робіт. Станом на 18.10.2017 зернових та зернообробних культур зібрано на площі 600,0 тис.га, намолочено 2,5 млн. т при середній урожайності 41,7 ц/га.

Повним ходом іде підготовка ґрунту під озимі культури урожаю 2018 року. За оперативними даними підготовлено 232,3 тис. грн, або 95% від прогнозу.

Станом на 18.10.2017 року укладено 79 кредитних угод з сільгосп підприємствами області на суму 376,6 млн. грн., середньозважена відсоткова ставка по кредитним угодам становить 23,0%. З початку року в області оформлено 17 аграрних розписок (8 фінансових та 9 товарних) на суму понад 372 млн. грн.

За оперативною інформацією станом на 01.10.2017 сільськогосподарські підприємства виплатили власникам землі 1831,0 млн. грн. орендної плати, що становить 61,6% до суми, передбаченої договорами оренди землі. Середній розмір орендної плати за земельні частки (паї) по області складає 8,3% вартості землі визначеної відповідно до законодавства.

Будівництво. Протягом січня-вересня 2017 року суттєво підвищилась будівельна активність підприємств. Під час нового будівництва, реконструкції соціальних об'єктів, поточного та капітального ремонту виконано будівельних робіт на суму 3,9 млрд.грн., а це - 6,1% у загальноукраїнських обсягах (**5 місце в Україні**).

Найбільші обсяги робіт виконано підприємствами по будівництву інженерних споруд – 75,6%. При цьому нове будівництво, реконструкція та технічне переозброєння склали 59,1% від загального обсягу, а капітальні і поточні ремонти – 18,9% та 22,0% відповідно.

Транспорт. У січні-вересні 2017 року вантажооборот підприємств транспорту зріс на 3,2% і становив 5241,9 млн.ткм., перевезено 19,0 млн.т. вантажів (107,9% від обсягу січня-вересня 2016 року).

Пасажиरोоборот зріс на 1,4% і становив 1912,8 млн.пас.км, послугами пасажирського транспорту скористалося 75,3 млн. пасажирів (94,7% від обсягу січня-вересня 2016 року).

Торгівля. Обороти роздрібною торгівлею за січень-вересень 2017 року зріс порівняно з минулорічним періодом на 9,0% і становив 18,1 млрд. грн. В загальних обсягах роздрібного товарообороту по Україні область посідає **8 місце** - питома вага складає 3,1%.

2. Виконання бюджету.

З початку року область забезпечує стабільне зростання бюджетних надходжень. За січень-вересень 2017 року до бюджетів всіх рівнів акумульовано податків і зборів 26,71 млрд. грн, що перевищує минулорічні показники на 37,0%.

Надходження до Державного бюджету зросли на 37,3% та становили 20,09 млрд. грн.

Показовим є високий темп зміцнення місцевих бюджетів в результаті проведеної податкової та бюджетної децентралізації. В першу чергу, підвищилась фінансова спроможність об'єднаних територіальних громад, які отримали нову структуру податкових надходжень.

Зокрема, місцеві бюджети за доходами (без врахування трансфертів з Державного бюджету) виконано в сумі 6,62 млрд. грн, що на 36,2% більше, ніж у січні-вересні 2016 року.

3. Енергетика та енергозбереження.

Провідними підприємствами паливно-енергетичного комплексу за січень-вересень 2017 року на території області видобуто 6,6 млрд. куб. м. природного газу, що на 1,2% менше аналогічного минулорічного періоду, газового конденсату – 320,1 тис. т., що на 5,6% більше ніж за відповідний період 2016 року та нафти - 120,7 тис.т. (– 11,9%).

4. Зовнішньоекономічна та інвестиційна діяльність.

Оборот зовнішньої торгівлі товарів області у січні-серпні 2017 року склав 1924,0 млн.дол.США.

При цьому обсяги експорту товарів області зросли на 28,5% (по Україні – на 21,1%) і становили 1213,7 млн.дол.США. Загалом же вартісна частина експорту складає 4,4% загальноукраїнського обсягу і за цим показником область увійшла до п'ятірки лідерів, поряд з такими потужними регіонами як м.Київ, Дніпропетровська, Донецька та Запорізька області.

Суттєво зросла і питома вага експорту товарів до країн Європейського Союзу – 48,8% від загального обсягу експорту.

Основу товарної структури експорту області склали мінеральні продукти – 47,6%, продукти рослинного походження – 19,7%, готові харчові продукти – 10,2%.

Серед країн-партнерів найбільше експортувалися товари до Австрії, Туреччини, Німеччини, Російської Федерації, Японії та Китаю.

Обсяги імпорту товарів збільшилися на 27,5% і становили 710,3 млн.дол.США. У структурі імпорту товарів значна частка припадала на мінеральні продукти – 50,8%, продукцію хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 11,0%, машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання – 8,8%, готові харчові продукти – 6,0%.

Найбільші імпортні поставки товарів надходили з Азербайджану, Російської Федерації, Білорусі, Китаю, Німеччини, США та Казахстану.

Традиційно експорт товарів переважає над імпортом: позитивне сальдо склало 503,4 млн.дол.США, а коефіцієнт покриття експортом імпорту – 1,71.

Завдяки освоєнню нових видів конкурентоспроможної та експортоорієнтованої продукції область розширює зовнішні ринки збуту: зовнішньоторговельні операції товарами здійснювались з партнерами із 135 країн світу, в тому числі з усіма країнами – членами Європейського Союзу.

5. Вирішення найважливіших соціально-економічних проблем регіону.

З метою забезпечення молодих сімей та одиноких громадян житлом в області, поряд з збільшенням будівельних робіт, активізувались і темпи житлового будівництва.

За статистичними даними у січні–червні 2017 року в області прийнято в експлуатацію 119,9 тис. кв.метрів загальної площі житла, що в 1,8 раза більше проти січня–червня 2016 року. 65,0% загального обсягу житла прийнято в експлуатацію у будинках із двома та більше квартирами, 33,1% – в одноквартирних будинках, 1,9% – у гуртожитках.

У поточному році в області продовжується реалізація окремих житлових програм, що сприяють забезпеченню житлом громадян, які потребують поліпшення житлових умов, а саме: «Програма забезпечення молоді житлом» та цільова регіональна Програма «Власний дім».

На реалізацію «Програма забезпечення молоді житлом» у поточному році передбачені кошти в сумі 13559,2 тис. грн, в тому числі 6611,4 тис. грн з державного бюджету, 3010,1 тис. грн з обласного бюджету та 3937,7 тис. грн з місцевих бюджетів.

На даний час надано 23 кредити (з яких 6 кредитів – учасникам АТО) на суму 10083,2 тис. грн, в тому числі: з державного бюджету (статутний капітал ДСФУ «Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву») – 6611,4 тис. грн, з обласного бюджету – 399,1 тис. грн та з місцевих бюджетів – 3072,7 тис. грн.

В рамках реалізації регіональної програми «Власний дім» у 2017 році передбачається залучити 6637,5 тис. грн кредитних ресурсів, в тому числі: з державного бюджету – 2700,0 тис. грн, з обласного бюджету – 2000,0 тис. грн, з місцевих бюджетів – 1843,5 тис. грн., з інших джерел – 94,0 тис. грн для надання 43 кредитів індивідуальним забудовникам.

Станом на 01.10.2017 вже надано 40 кредитів сільським забудовникам на суму 4626,0 тис. грн, введено в експлуатацію 12 житлових будинків, газифіковано 2 оселі.

Протягом січня-вересня 2017 року послугами служби зайнятості скористалося 52,5 тис. безробітних осіб.

За направленням служби зайнятості отримали роботу 36,1 тис. осіб, 49,6% з яких зареєстрованих безробітних.

З початку 2017 року на обліку в обласній службі зайнятості перебувало 2,1 тис. безробітних військовослужбовців, які брали участь в антитерористичній операції. Протягом звітнього періоду працевлаштовані 481 безробітних даної категорії, з яких 4 особи за рахунок компенсації роботодавцю витрат в розмірі єдиного соціального внеску на

загальнообов'язкове державне соціальне страхування та 7 осіб шляхом виплати допомоги по безробіттю одноразово для створення власної справи, проходили профнавчання 104 особи, до громадських робіт та інших робіт тимчасового характеру залучено 206 учасників антитерористичної операції.

Протягом січня-вересня 2017 року за направленням служби зайнятості 6,9 тис. безробітних проходили професійне навчання, з яких 1,2 тис. осіб - на базі ДНЗ «Полтавський центр професійно-технічної освіти державної служби зайнятості».

У громадських роботах та інших роботах тимчасового характеру взяло участь 14,6 тис. осіб.

Станом на 01.10.2017 року на обліку в службі зайнятості Полтавської області перебувало 16,4 тис. безробітних проти 23,8 тис. осіб (станом на 01.01.2017 року) та на 1,7 тис. осіб менше, ніж станом на 1.10.2016 року (18,1 тис. осіб).